

Joden werden het kind van de rekening. Het regende requesten van de verschillende werklieden-, winkeliers- en kamersgilden om de keur, waarbij den Joden alle ambachten en nering verboden was, met de meeste strengheid te handhaven. (Vgl. Requesten aan den Gerechte met dispositien uit de jaeren 1747/48 aan het stedelijk archief te Amsterdam.)

De stedelijke regeering was wel genoodzaakt aan deze eischen der gilden te voldoen. Zelfs de handel in oude kleeren en oude hoeden werd thans met de meeste gestrengheid verboden. De goederen der kleine Joodsche kooplieden werden bij overtreding eenvoudig in beslag genomen ten voordeele van het Aalmoezeniershuis. „Voor de eerste reyze zullen ze verbeuren alle dezelve goederen en voor de tweede reijze daarenboven zullen worden gezet den tijd van zes weken te water en te brood en te meermalen daarop bevonden werdende, zullen werden gestraft naar exigentie van zaken.” Dat was niet langer uit te houden, zoo lezen we in een kronijk uit die dagen. In de Jodenbuurt schoolden de Joodsche kooplieden op de hoeken der straten te zamen. Zij waren radeloos. Iederen dag verschenen nieuwe plakkatens. En hoemeer plakkatens er verschenen met des te grooter gestrengheid werd de wet toegepast. De Joodsche kooplieden besloten vier afgevaardigden tot Parnassyns te zenden om raad en steun want zoo kon het niet langer. De Parnassyns deden wat hun plicht was en ook niet geheel zonder gevolg. Sommige kooplieden waagden het er op om met hun koopwaren de stad in te gaan, maar zij waren zeer behoedzaam en namen niet veel koopwaren mee. Zij hadden goed gezien want spoedig begon het oude leventje weer en werden hun goederen in beslag genomen en sommigen gevangen gezet. Maar hiermede waren de gilden volstrekt nog niet tevreden. Ook de vakken, welke tot dusverre nog niet onder een gilband vereenigd waren zouden er nu onder vereenigd moeten worden.

In 1747 treden het eerst van allen de Christen diamantbewerkeren voor met hun request. Zij dreigen de regeering het land te verlaten, daar zij onmogelijk tegen de Joden concurreeren kunnen „alsoo het ons onmogelijk is, volgens onse aangebooren aart, gelijk de Jooden doen, onze kost te winnen met schoenschoonmaken of met kammen en brillen te verkoopen en ons te behelpen gelijk de zwijnen, 10 of 12 in één hok zooals op Marken en op meer andere plaatsen te zien is, dat 5 of 6 huishoudingen met vrouwen en kinderen onder één dak of één huis wonen, waarom zij dan ook minder dan de Christenen tot haer bestaen noodig hebben”. De stedelijke regeering evenwel laat zich door deze bedreiging niet intimideeren en weigert aan hun verzoek te voldoen: „omdat de Joden de negotie van den Diamanthandel hier ter stede hebben opgericht”.

De regeering had rekening te houden met de eischen der gilden, maar ophitsing tegen de Joden, omdat ze Joden waren, heeft bij de Amsterdamsche regenten nimmer eenige uitwerking gehad. Zoo ook hebben de Amsterdamsche regenten nimmer grenzen getrokken, waarbuiten de Joden zich niet mochten vestigen. Het Amsterdamsche ghetto dankt zijn ontstaan dan ook volstrekt niet aan een verordening der stedelijke regeering. Wel werd er in deze donkere dagen bij de regeering op aangedrongen om een ghetto op te richten. Eigenaars en Bewoonders van de Perceelen op de St. Anthony Breestraat, Nieuwe Hoogstraat etc. richten in het jaar 1753 tot het Gerecht van Amsterdam een adres, waarin ze verzochten „dat het hun Edel Groot Achtbaren mocht behagen te bepalen de plaatsen alwaer de Jooden binnen de stad voortaan zullen moogen wonen en tenopsichte van diegene welke voor sich tegenswoordigh daarbuyten met'erwoon bevinden, zodanige ordres te statueeren als UEdele Groot Achtbre na derselver hooge weysheyd ende praesseerende omstandigheden zullen nodigh achten, om